

Sällskapet Ihushis Vänner

Nyhetsblad Nr 74, oktober 2024

Inger finns inte med oss längre

Inger Wibergh gick bort i januari, efter en tids sjukdom. Inger var den som för 25 år sedan tog initiativet till vårt samarbete med *Ihushi Development Centre (IDC)* i Tanzania. Hon var också ordförande för *Vänföreningen Ihushi* från starten 1999 till 2022 då föreningen ombildades till *Sällskapet Ihushis Vänner*.

Ihushi hade en särskild plats i Ingers hjärta och i samband med begravningen var det flera av oss som skänkte en gåva till Ihushi, till minne av Inger. De gåvorna har blivit en grundplåt till en särskild minnesfond till förmån för kvinnor och barn i de fyra byar där IDC har verksamhet – Ihushi, Sese, Matala och Busekwa.

Redan i maj genomfördes ett "*Barnens Dag i Ihushi*" med hjälp av Ingers minnesfond (se sid 3).

Under alla de här åren har Inger skrivit Nyhetsblad (2-3-4 nummer per år) om samarbetet med våra vänner i Ihushi. Nu har jag tagit över ansvaret för nyhetsbladen och jag vill fortsätta skriva dem i Ingers anda.

Lage Bergström

Årets trädplanter är på gång i Ihushi

Sedan sommaren 2020 driver *Ihushi Development Centre (IDC)* ett framgångsrikt trädplanteringsprojekt. En ny etapp startade i augusti, då en ny grupp bybor organiseraade sig för att börja driva upp plantor.

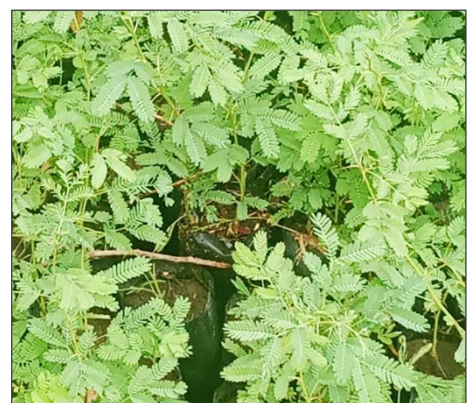
Avskogningen är ett stort problem i Tanzania och beror framför allt på att träden huggs ner för att man behöver brännved för att laga mat. Det behövs mer och mer brännved för en växande befolkning. Också i Ihushi är det här ett problem, men det är något som man pratar om och som man börjat hantera. Jämfört med för 15-20 år sedan finns det idag många fler träd i Ihushi, dels små "familjeskogar" på ett kvarts tunnland eller mer och dels fruktträd av olika slag vid bostadshusen.

Ändå startade man ett trädplanteringsprojekt för fyra år sedan. Initiativet togs av kvinnogrupperna när IDC höll ett utvärderings- och planeringsmöte. Kvinnorna menade att det hade varit svårt att få tag på plantor och de återkommande torkperioderna hade gjort att många planteringsförsök inte lyckats så bra. Därför ville de att IDC skulle driva upp plantor och ge utbildning/stöd så att plantorna skulle överleva och växa upp.

Vi i *Ihushis Vänner* ser det här som ett angeläget projekt, dels för att träden kommer att ge familjerna ökade inkomster, dels för att träden binder koldioxid och alltså är ett utmärkt sätt att bidra till ett bättre klimat. Därför ger vi ekonomiskt stöd. I år har *Alternativboden Lyktan* i Gävle stått för huvuddelen av stödet.

IDC har lagt upp projektet så att man varje höst samlar en grupp bybor (kvinnor och män) från samma grannskap och stimulerar dem att ha en gemensam plantskola för att sedan plantera ut träden på egen mark. Genom att gruppmedlemmarna kommer från samma område kan de enkelt hjälpas åt med plantskolan och dessutom stötta varandra under den känsliga perioden när plantorna har satts ut och kan behöva vattnas (om regnen uteblir) och skyddas från betande djur.

Tack vare projektet finns det idag ca 25,000 unga träd i Ihushi som klarat perioder av torka och skyfall och är på väg att växa sig stora. Nu finns också erfarenheter av att plantera olika sorters träd som passar för olika jordar och olika behov. Bilderna till höger visar plantor av calputas-träd (bra stolpvirke till husbyggen), boyo (bra snickarvirke för möbler) och mihare (bra för brännved). Under oktober har gruppen börjat plantera ut dem.

Solvatten

Solvatten är en mycket uppmärksam svensk uppfinning som renar förorenat vatten genom solens ultraviolette strålar och värme. En Solvatten består av en svart plastbehållare som rymmer 10 liter vatten. Om man fyller behållaren med odrickbart vatten och lägger den i solen (som på bilden här bredvid) renas vattnet genom värme och solens ultraviolette strålar. Inga kemikalier används. Efter 2-6 timmar är vattnet drickbart och kan användas till matlagning eller hygien.

I snart tio år har vi fått stöd av svenska grenen av "*Soroptimist International*" som köpt Solvattendunkar och skickat till IDC. Sammanlagt har Soroptimisterna skänkt mer än 300 dunkar – en storartad gåva med tanke på att varje dunk kostar mer än 1.000:- (inkl frakt och införselavgifter till Tanzania). Det betyder att var tionde hushåll i området har en Solvattendunk, i första hand ensamstående mödrar och hushåll med föräldralösa barn och handikappade barn, t ex barn med albinism.

Många Solvattendunkar i Ihushi börjar nu bli 8-9-10 år, och förra året började några få skador. Det blev sprickor i plasten och dunken blev otät. Ett stort bekymmer förstås, för nu har man vant sig vid att använda rent vatten och har märkt skillnad – t ex blir barnen inte längre magsjuka på samma sätt som tidigare.

Vi har diskuterat det här problemet med Soroptimisterna och med Solvatten AB, och till vår stora glädje fick vi ett beslut om en sändning med ersättningsdunkar i våras. I juni kom en sändning med 72 dunkar till Ihushi och jag fick ett mail som inleddes med orden "A happy day för Ihushi".

De 72 nya behållarna räckte inte till alla hushåll som behövde ersättning. Därför höll IDCen serie möten med byborna för att besluta om vilka som skulle få nya dunkar och vilka som skulle få vänta.

I juli ordnade IDC sedan en dag för att dela ut ersättningsdunkarna och repetera råd och rekommendationer för användningen. Samtidigt gav man stort utrymme för att diskutera erfarenheter. Det blev en glad dag. Några av deltagarna syns på bilden till höger, upplädda inför utbildningsdagen och stolt poserade med sina nya Solvattenbehållare.

Ett nytt "Barnens Dag i Ihushi" – Siku ya mtoto wa Ihushi

I februari berättade jag för IDC:s ordförande, vår vän **Emmanuel Buguba**, om tanken med en särskild fond till minne av Inger. Det var mitt i sorgen efter Inger, men han blev rörd och glad. Och han frågade om han kunde ordna ett "Barnens Dag i Ihushi" som en första aktivitet för fonden. Utmärkt, svarade jag, och redan i april kunde IDC genomföra dagen.

Idén med Ihushis "Barnens Dag" är att barngrupper från de förskolor som ingår i IDC:s förskolenätverk träffas en dag för gemensamma aktiviteter tillsammans med sina förskollärare och representanter för föräldrarna.

Under 2010-talet genomfördes flera gånger ett Barnens Dag som varje gång blev en stor upplevelse för barnen. Upplägget för dagen var ungefär lika år från år. Barnen kom vid niotiden på morgonen och fick först frukost, sedan var programmet fyllt med gruppövningar, sånger och lekar med siffror och bokstäver (= exempel på det man gör på de olika förskolorna). Sedan presenter till alla förskolegrupper – övningsböcker till barnen och textböcker/lekmaterial/bollar till förskolorna.

"Barnens Dag" ger också möjlighet att påverka föräldrar, politiker och skolchefer. De bjuds också in och får tillfälle att prata om betydelsen av bra verksamhet vid förskolorna (inte bara förvaring!). Det gör intryck att samtidigt få se barnens glädje och förskollärarnas skickliga sätt att skapa ett bra innehåll med små medel.

Senast IDC ordnade ett "Barnens Dag" var 2018. Sedan har det inte varit möjligt inom IDC:s egen budget, och vi från den svenska sidan har inte heller haft möjligheter att finansiera dagen. (Det är särskilt transportkostnaderna som blir höga, alltså för att barngrupperna ska få hjälp att ta sig från sina egna förskolor till Ihushi-centret i tid på morgonen.)

I april i år genomfördes alltså ett nytt Barnens Dag, med hjälp av pengar från "Ingers minnesfond". Mer än 180 barn deltog och glädjen var stor, berättade Emmanuel.

Kan vi fortsätta ge stöd till IDC:s förskola?

Att driva förskolor är ett ansvar för stat & kommun, och egentligen ska en civilsamhällsorganisation som IDC inte behöva göra det. I Tanzania finns kommunala förskolor, men resurserna är dåliga och kvalitén är kort sagt usel. Det är inte ovanligt att en vuxen är ensam ansvarig för 150 förskolebarn. Å andra sidan är de här ensamma förskollärarna ofta bra på att engagera den stora barngruppen i gemensamma aktiviteter, med sånger och lekar. IDC har också – med vårt stöd – anordnat fortbildningskurser för förskollärarna, både för erfarenhetsutbyte och för att utveckla pedagogiken. Men framför allt är syftet med IDC:s förskolenätverk att påverka ansvariga politiker och tjänstemän att ge förskolorna rimliga/bättre förutsättningar.

Om IDC ska lyckas bra med sitt påverkansarbete, behöver man ha en egen förskola som kan fungera som förebild, visa att det är möjligt att förskolan kan vara något mer än förvaring. Så är det idag, men IDC har inte egen kapacitet att betala löner till förskollärare och kokerska. IDC försöker komma överens med föräldrarna att de ska bidra till lönerna, men de har svårt att klara det. Hittills har vi från svenska sidan kunnat hjälpa till, tack vare gåvor/bidrag från medlemmar och sympatisörer. Vi hoppas att det ska bli möjligt även under 2025.

Tack för stöd med gåvor och engagemang

Vi är många som engagerar oss i *Sällskapet Ihushis Vänner*, både genom att informera sig om situationen för människor och livsvillkor på landsbygden i Tanzania och genom att ge gåvor som förmedlas till *Ihushi Development Centre*. **Stort och varmt tack!**

Ett extra tack till *Fredagsgruppen i Halmstad*, som också i år har stöttat verksamheten i Ihushi med engagerade kommentarer och med ekonomiska bidrag.

Dessutom ett särskilt tack till *Alternativboden Lyktan* i Gävle, som lämnade en del av sitt överskott till Ihushis Vänner, som ett stöd till vårt samarbete med Ihushi. Pengarna har använts i IDC:s trädplanteringsprojekt.

2022 ombildades *Vänföreningen Ihushi* till *Sällskapet Ihushis Vänner*. Vi har nu en enklare organisation – ingen styrelse, inga medlemsavgifter och inget bankgiro. Men vi medlemmar har ett gemensamt åtagande att både hålla liv i vänkontakterna med Ihushi och att förmedla stöd till *Ihushi Development Centre*.

Inom ramen för *Ihushis Vänner* har jag (Lage Bergström) tagit på mig att förmedla ekonomiska bidrag. Därför öppnade jag 2022 ett särskilt bankkonto dit det går att Swisha bidragen. Kontonummer och Swishnummer finns längst ned på sidan. Kontot står i mitt namn, men allt som kommer in på kontot förmedlas till Ihushi, månad för månad. Inga andra uttag får göras från kontot. Två revisorer granskar varje år insättningar och uttag på kontot.

Under januari-september i år har vi fått gåvor som gjort det möjligt att förmedla **38.544:-** till IDC. Pengarna har dels gått till förskollärarnas löner, 29.458:-, dels bidragit till kostnaderna i trädplanteringsprojektet, 9.086:-. Dessutom har många bidragit till gåvor till Ingers minnesfond. För den fonden gäller särskilda villkor.

Den särskilda fonden till Ingers minne

Inger Wibergh på väg att stiga på en buss i Tanzania 1977.

Det var Ingers första resa till Östafrika som sedan följdes av många fler, framför allt till länderna vid Victoriasjön.

Under de sista månaderna innan Inger gick bort, talade hon flera gånger om att hon ville skriva in i sitt testamente om att skapa en särskild fond för Ihushi. Det hanns inte med, men jag lovade henne att bilda en sådan fond – och att bidra till fonden med pengar från arvet.

I samband med Ingers begravning var det många som skänkte pengar till Ihushis Vänner. De gåvorna har jag tillfört minnesfonden. Det betyder att fonden hittills i år har fått in över 50.000:-, varav 13.240:- använts till stöd för att genomföra ”Barnens Dag i Ihushi” i april.

När Inger och jag pratade om tanken med en särskild fond, var hon angelägen om att fondpengarna skulle användas i första hand för barn och kvinnor i Ihushi och grannbyarna. Hon betonade också att fonden **inte** skulle användas till löpande kostnader för IDC:s verksamhet, utan till något ”särskilt”, som t ex Barnens Dag. Det betyder att pengarna inte kan användas för förskollärarnas löner, men t ex till nya utbildningsseminarier för dem.

Vilka aktiviteter som ska genomföras i fondens namn, kommer jag att planera tillsammans med Emmanuel Buguba. I skrivande stund håller han på att ta fram underlag för ett projekt om att förbättra hälsovården för primärskolebarnen (alltså årskurs 1-7) i samarbete med hälsokliniken i Ihushi. I kommande nyhetsblad kommer jag att berätta mer.

Ge en gåva till Ihushi!

Sätt in ett bidrag på **bankkonto 618721568** (Handelsbanken, clearingnummer 6423) eller **Swish 070 4890873**.

Ange om gåvan gäller Ingers minnesfond eller stöd till IDC:s löpande verksamhet (förskolan, trädplantering eller annat.)